

(המשך מעמוד 23)

דעתהקהל הנאורה בעולם המערבי ממעשי-ישראל בי שטחים הכבושים העניקה לגיטימיות רוחנית-מוסרית לי התנגדות הבינלאומית למדינות ישראליות. **כך התגבש הקונסנזוס העולמי, שהוא נדיר בהיקפו וברכבוניותו.**

ישראל היא המדינה האחרונה בעולם שמותר לה לזלזל בקונסנזוס זה, או לפסול את תוקפו. כי מדינת-ישראל — אולי יותר מכל מדינה אחרת בעולם — קמה בעזרת קונסנזוס עולמי כזה. ב-1948 נהנתה מתמיכת כל מעצמות העל, כל אנשי-המצפון בעולם המערבי והמזרחי, כל הכוחות הליברליים, הסוציאליסטיים והקומוניסטיים, תמכו בה יותר משני-שלישים של חברות האו"ם ורוב חברות העצק הכלכליות.

גם או התגבש קונסנזוס זה תודות להתקוממות המור סרית של העולם התרבותי. אלא שאו היתה התקוממות זו מכוונת נגד זוועות הנאצים, שהתגלו בכל היקפם המחריד בתום מלחמת-העולם. **בינתיים קם דור חדש, מרכיב האנושות של תש"ם נודדה אחרי שהצבא הסובייטי**

באגם של קונסנזוס עולמי, שממדין הלכו וגדלו. התוצאות נבלמו עליידי ארצות-הברית ואחרוני הידידים של ישראל בעולם המערבי, כמו מים מאחרי סכר. **היתה דרושה רק התפוצצות אחת, כדי שיתהווה בקע בסכר הזה, וכדי שהנהר יפרוץ קדימה, בכוח כביר.**

את חומרי-הנפץ להתפוצצות הזאת סיפקה ישראל עצמה.

סיפור המעשה הזה — מעשה כה אוילני, עד שכימעט לא ייאמן — הוא הסיפור העיקרי של תש"ם.

● תעלול קטן בכנסת

ר דוד השונאים של ישראל לא היה מעלה על דעתו כי המהלומה הגדולה ביותר שנחתה על ישראל בתש"ם תבוא מידי ישראל עצמה, וכי תלבש צורה של הצעת חוק דווקא.

השם היה תמים: "חוקי-סוד: ירושלים הבירה". התוכן היה חסר כל חשיבות: אוסף של הכרזות, שלא

ביותר. היה זה טכס פרלמנטרי קטן, שסיעתה — וגם סיעות קטנות אחרות — נהגות להשתמש בו. גאולה כהן פרשה מתנועת-החרות ומסיעת-הליכוד אחרי אישור הסכמי קמפ-דייוויד. יחד עם חברי-הכנסת משה שמיר, שהצטרף אליה במאוחר, היותה סיעה פרלמנטרית, בת שני החברים, שייצגה את תנועת-התחייה החדשה.

המטרה המוצהרת של סיעה זו היא לפוצץ את השלום הישראלי-מצרי, למנוע את כניעון הארטנומיה בשטחים המחזקים ואת החזרת סיני למצריים. לשם כך היא מנהלת תעמולה קיצונית נגד ממשלת-הליכוד ונגד מנחם בגין אישית, שאותו היא מגדירה כבוגד וכחלל-אישים.

סיעה של שניים אינה יכולה להעביר בכנסת חוקים, אלא במיקרים נדירים — וגם אז רק בעניינים שוליים, שאין להם משמעות פוליטית. אך היא יכולה להשמיע קול-מחאה ולהטיף לדעותיה באמצעות טכסיסים, תעלול לים ופעולות שונות.

השיטה הפרלמנטרית של גאולה כהן היתה בזתימת-הכנסת, בדרך כלל ביימה שעוריות, הפריעה לנואמים בהודמנויות חגיגיות, גרמה במתכוון לכך שיושב-ראש הישיבה יוציא אותה מן האולם, לעיני המצופות.

גם כאשר הגישה את הצעת-החוק בעניין ירושלים לא סברה שהיא עושה מעשה מתוחכם במיוחד. היא היתה בטוחה לגמרי שהליכוד יצביע נגדה.

בסך-הכל רצתה להשיג יתרון תעמולתי קטן: להוכיח לציבור השוני, המצוי בין תנועת-התחייה ובין הימין של תנועת-החרות, שי הליכוד בוגד בקודשי-האומה.

ואכן, היה נראה כי כך יתגלגלו הדברים. יו"ר הקר אליציה, ח"כ חיים קורפו, עסקן מיקצועי נעדר שאר-רוח, קבע כי הליכוד יצביע נגד ההצעה.

לכן יש בכנסת תקדימים בלא-ספור. עשרות אמטלות מן המוכן, שהממשלה — כל ממשלה — משתמשת בהן כשהיא באה להציע לכנסת להסיר מסדר-היום הצעת-חוק, גם כשתוכנה הוא חיובי ביותר. למשל: "כוננת המציעים אינה טהורה", "זהו טכסיס פרלמנטרי זול", "ההצעה מיותרת", "הממשלה עצמה מתכוונת להציע בקרוב הצעה דומה, שקולה יותר", וכו' וכו'.

כל חברי-כנסת שמע מפי שרים עשרות נאמים ברוח זו. כאשר נדחתה השנה הצעת-חוק של חברי-הכנסת צ'רלי ביטון על נושא בלתי-פוליטי (תעסוקת נערים בחופשה), אף שכוונתה היתה חיובית ביותר, הגיב על-כך חברי-כנסת אחר: "אילו היה צ'רלי ביטון מציע לכנסת לאשר את עשרת הדיברות, היתה הכנסת מסירה את ההצעה מסדר-היום ברוב עצום".

אלא שהפעם קרה משהו כזאת-ירגוני. כמה מחברי-הכנסת של חרות הודיעו כי יפרו את החלטת הסיעה ויצביעו בעד הצעת-החוק של כהן, מטעמי מצפון.

גם בכך לא היה דבר חריג. בכנסת התשיעית התער- ערה המישמעת בכל הסיעות, לעיתים קרובות מצביעים כמה חברי-כנסת בניגוד לדעת סיעתם.

אלא שבליכוד החלה תפיסה. ההצבעה הי חורגת של כמה מאנשי-הסיעה הרגיזה את חבריהם, שמענו כי הדבר מעמיד אותם כאור שלידי. לבסוף, מטעמי נוחיות גרידא, החליטה הסיעה להצביע בעד הצעת-החוק, ולהחליטה הצטרפה הקואליציה כולה.

החלטת הליכוד הפחידה את המערך. הוא חשש שמא זהו טכסיס של הליכוד, הרוצה לעטוף כי המערך אינו נאמן כמוהו לירושלים המאוחדת. מתוך הפחדנות וקלות- הדעת, שציינו את המערך בכל תש"ם, החליט גם המערך להצביע בעד הצעת-החוק של סיעת-התחייה — החלטה מחרידה כשלעצמה. שימעון פרס ויצחק רבין תמכו שניהם בהחלטה זו — כשכל אחד מהם חושש שיריבו ינצל נגדו כל עמדה אחרת.

הכרעת המערך גרמה למפולת גם אצל הסיעות הקטנות, שחששו שמא יישארו לבד בעמדה חשופה. כך החליטו גם סיעות ש"י, ר"צ ול"ע להצביע בעד הצעת-החוק של הימין הקיצוני, המתנגד לשלום.

בהתאם לנוהל הפרלמנטרי, דיברו רק שלושה בדיון הטרומי במליאת-הכנסת. ראשונה דיברה גאולה כהן עצמה, שנאמה גאומ פאתטי-שיגרתי בזכות הצעתה. אחריה דיבר שר-הפנים, יוסף בורג, שהציע, בלי התלהבות, להעביר את ההצעה לוועדה, שלישי דיבר נציג שלי, שהציע להסיר את ההצעה מסדר-היום.

כנאומו הקצר השמיע אזהרה נוקבת: "זהי סטירת-לחי לנשיא אגור אל-סאדאת. זהי חבלה במשאומתן לשלום. זהו מעשה המונע השלמה עם העולם הערבי העולם המוסלמי, המונע כל אפשרות של הסדר עם העם הפלס- טיני. זהו מעשה אינולת, ואינולת — גם כאשר היא מתעטפת באינולת של קדושה ומסירות-נפש — נשארת אינולת".

אחרי אזהרה זו, הרימה הכנסת את ידיה. רק אנשי ש"י ורקי"ח הצביעו נגד. כמה יונים של המערך הצביעו ברגליים ונעדרו. כל שאר הכנסת — מאגודת-ישראל עד שולמות אדוני, ממשלה שמיר עד אמנון רובינשטיין, הצביעו בעד.

● גיין מן הנקבוק

ה צעת-חוק, פרטית", הזוכה ברוב בקריאה הטרומית, עוברת לטיפול בוועדה של הכנסת, כדי שתכין

ראשי-עיריית רמאללה, כרים ח'לף, לפני (למעלה) ואחרי קטיעת רגלו (למטה)

ישיחרר את אושוויץ, והצבא הבריטי את ברגין בדין.

בני 40 והי-45, התופסים עתה את עמדות-המפתח בכל הארצות, אינם זוכרים את השואה. תזרותיו הבלתי- פוסקות של מנחם בגין על זיכרונות השואה, הסתמכותו המפוקפקת על הדוגמה של הסכם-מינכן משנת 1938, השוואת אש"ף לפלוגות-הסער הנאציות — כל אלה שייכות לעבר הרחוק ושוב אינו משפיעות כימעט על איש. ואילו סילולת הפלסטינים בהווה מדברים שפה אקטואלית וברורה.

כל יובלי ההתנגדות למדיניותה של ישראל הצטברו